

Stichting Oase

Jaarverslag 2018

Het jaar 2018 stond in het teken van transitie: van Stichting Oase naar Oase Netwerk, van de Vakgroep Heemtuinbeheer naar de SNTP. Beide processen zijn nog niet afgerond en zullen dus ook in 2019 nog een belangrijke rol spelen. 2018 was ook het jaar waarin we uitgebreid aandacht hebben besteed aan het 25 jarig bestaan van onze Stichting.

Vanaf oktober 2018 is Stichting Oase een vrijwilligersorganisatie. M&W zijn sinds die datum (versterkt) bezig met het overdragen van hun kennis en ervaring. De bedoeling is dat dit proces half 2019 zal zijn afgerond.

In 2018 zijn twee belangrijke mede-pioniers, Ton Engelman en Ger Londo, overleden. De tijd begint zijn tol te eisen.

Bestuur

In 2018 is het bestuur van Stichting Oase, zoals gebruikelijk, twee maal bij elkaar gekomen: op 25 maart in Utrecht (bij Het Groene Dak) en op 6/7 december in Hall (NIVON-huis). Bij beide bijeenkomsten speelde de transitie van Stichting Oase naar Oase Netwerk de belangrijkste rol. Bij de voorjaarsbijeenkomst liet Kees Both weten nog graag het feest ter gelegenheid van het 25 jarig bestaan mee te willen maken als bestuurder, maar daarna zijn bestuursfunctie te willen beëindigen. Later in het jaar hebben ook Heilien Tonckens en Evelyne Fiers vanwege te veel andere drukke werkzaamheden hun bestuurslidmaatschap neergelegd. Alle drie worden heel erg hartelijk bedankt voor alles wat ze voor Stichting Oase hebben betekend!

Jubileum

Stichting Oase is op 3 september 1993 opgericht en bestond dus in 2018 25 jaar. Dit hebben we uitgebreid gevierd. Om iedereen de gelegenheid te geven deel te nemen aan een of meer activiteiten hebben we een excursieprogramma georganiseerd in Muntendam, Nijmegen, Maastricht en Oud-Turnhout plus een heus feest in Utrecht. Willy en Marianne hebben die excursies als parels aan een ketting aaneengeregen, door van 28 augustus tot 23 september een ca. 1300 km lange fietstocht te maken, en op de van te voren aangegeven data op de excursielocaties te zijn. Het bleek een succesformule, zowel wat de excursies als wat de fietstocht betreft. Niet onbelangrijk daarbij was dat het weer zich van een prima kant liet zien. In het zomernummer van Oase was veel aandacht voor de te bezoeken excursielocaties. Daardoor waren de locaties ook interessant voor degenen die er niet bij konden zijn.

Eind- en hoogtepunt vormde het door Utrechtse Oase / Wilde Weelde-vrienden georganiseerde **feest** op 22 september in de Kas van Het Wilde Land in Utrecht. Er waren veel kleinere en grotere activiteiten georganiseerd, er was een markt, er was muziek en lekker eten en drinken en er waren heel veel mensen die het zichtbaar fijn vonden elkaar in de feestelijk ingerichte Kas te ontmoeten. Belangrijk programmaonderdeel vormde de 1^e uitreiking van de Rob Leopold & Hein Koningenprijs aan Jojanneke Bijkerk en Jasper Helmantel van Cruydt-Hoeck. Zij ontvingen als wisseltrofee een beeldje 'Morgenster', gemaakt door Hester de Beus en een prent van Siemen Dijkstra die ze mogen houden.

Oase Netwerk

In 2018 kwam de voorbereidingsgroep bestaande uit Rob van der Steen (voorzitter van Stichting Oase), Heilien Tonckens (voorzitter Stichting Springzaad), Jasper Helmantel (voorzitter Vereniging Wilde Weelde) 4 maal samen met Willy en Marianne bijeen om het fundament te leggen van een organisatie die een intensievere samenwerking beoogt tussen de netwerken en werkvelden die in de afgelopen 25 jaar uit Stichting Oase zijn voortgekomen. Eind december heeft de voorbereidingsgroep hun conclusies en aanbevelingen geformuleerd in een [slotdocument](#). Op basis hiervan gaat de Werkgroep Oase Netwerk, bestaande uit de drie eerder genoemde voorzitters, aangevuld met Machteld Klees (tijdschrift Oase) en Ankie Stoop (SNTP) in 2019 aan de slag om de nieuwe netwerkorganisatie verder vorm te geven.

SNTP

Heemtuinbeheerders zijn vanaf het begin (oktober 1990) de eerste doelgroep geweest van onze organisatie, die voor de oprichting van Stichting Oase in september 1993 de 'Landelijke Werkgroep Heem- en Natuurtuinen' genoemd werd. Vanaf 1995 was binnen Stichting Oase de Vakgroep Heemtuinbeheer actief. Voor de leden van deze Vakgroep werden jaarlijks twee bijeenkomsten georganiseerd, meestal in de vorm van excursies. In 2017 werd duidelijk dat een andere organisatievorm gewenst was. Maar welke? Om daarover van gedachte te wisselen organiseerden we op 28 maart in Thijsse's Hof in Bloemendaal een bijeenkomst voor heemtuinbeheerders afkomstig uit alle delen van Nederland. Een kleine voorbereidingsgroep ging n.a.v. deze bijeenkomst van start. De conclusie was uiteindelijk dat er een vereniging opgericht zou moeten worden (Samenwerkende Natuurrijke Tuinen en Parken, SNTP genoemd). De oprichtingsvergadering vond op 19 januari 2019 in de Londotuin in Leersum plaats.

Wilde Weelde

Er is in Vlaanderen interesse om te komen tot een Wilde Weelde Vlaanderen, al dan niet onder die naam. In augustus 2018 was de eerste bijeenkomst.

Springzaad

Helaas ging de fietsexcursie langs groene schoolpleinen in Deventer niet door. We namen wel deel aan de bijeenkomst van Regioconsulenten in Leiden (16.11.18), waarbij we o.a. verschillende groene schoolpleinen bezochten. Wij (W&M) hebben bij die gelegenheid beloofd de volgende (tweedaagse) bijeenkomst te organiseren in 2019.

Groene Schoolpleinen

De website www.groeneschoolpleinen.nl is geactualiseerd en zal in 2019 overgedragen worden aan de nog op te richten Landelijke Werkgroep Groene Schoolpleinen. In alle provincies is het onderwerp op de politieke agenda gezet. In Overijssel hebben de Springzaadconsulenten een sterke inhoudelijke bijdrage kunnen leveren. W&M hebben daarvoor advies gegeven. In Noord-Holland hebben we meegedacht bij het initiatief van de Partij voor de Dieren. Ook in andere provincies zijn Springzaadontwerpers / aanleggers en consulenten betrokken bij planning en uitvoering.

Jong Leren Moestuiniëren

In het kader van het landelijke programma 'Jong Leren Eten' hebben we in 2018 een onderzoek afgerond: Jong Leren Moestuiniëren. Dit onderzoek heeft twee producten opgeleverd: een [brochure](#) voor het onderwijs (geredigeerd en vormgegeven door Machteld) en een [eindrapport Jong Leren Moestuiniëren](#), verleden, heden en toekomst'. Het was boeiend om al die verschillende soorten locaties te bezoeken waar kinderen, meestal binnen schooltijd, door 'oude rotten in het vak' leren moestuiniëren. Ook boeiend was het om in de geschiedenis te duiken. Ruim 100 jaar geleden waren ze in Nederland, maar ook in andere landen, al enthousiast bezig met dit universele en tijdloze thema.

Op twee Amsterdamse schooltuinen hebben we in januari 2018 workshops verzorgd, samen met Wilde Weelde hoveniers. Doel was om schooltuinleiders te laten zien dat er met name op het gebied van biodiversiteit en natuureducatie nog veel te winnen valt bij een gedeeltelijke herinrichting van de schooltuincomplexen.

Op de inspiratie- en kennisdag 'Groene Schoolpleinen', op 12 maart georganiseerd door het ANMEC, is door ons dit keer ook vooral aandacht besteed aan kindermoestuintjes.

Tijdschrift Oase (Machteld)

Aantal abonnees december '18: 839, waarvan 69 Belgen en 4 buitenland (incl. enkele ruilabonnementen)

Abo's bij in 2018: 55 (2017: 69)

Af: 50 (2017: 33)

Wanbetalers (maart '19) 3

Verzonden proefnummers: 29

Tendensen:

- Nu al 3 jaar is er sprake van een lichte stabilisatie, al baart de vergrijzing steeds meer zorgen.
- De opzeggers gaven vaak aan 'geen tijd om te lezen', hoewel er veel waardering voor het blad wordt uitgesproken. Vergrijzing (langdurige abonnementen, niet meer kunnen lezen, dementie) en overlijden worden een belangrijker reden om op te zeggen. Dit jaar was er bijvoorbeeld een opvallende stijging van 'oudgedienden' van Wilde Weelde die hun bedrijf beëindigden (7).

Inhoud 2018

In 2018 zijn 4 reguliere nummers van Oase verschenen.

De inhoud is evenals vorige jaren een mix van achtergrond en praktische artikelen.

Een greep uit de onderwerpen: Levend archief, Michel Thiery, klimmers, boomkunst, EBS Het Schatrijk, Heemtuinen Leeuwarden, roofvogels, paddenstoelen op speelplekken, bodemschimmels.

Verder de vaste rubriek 'kwekersgeheimen' en columns van Johan Heirman en Anneke Rodenburg.

In het herfstnummer veel aandacht voor de Oasefestiviteiten, van elke locatie waar excursies waren, ook een artikel. Er waren bijdragen van Belgen en over België.

In elk nummer werd aandacht besteed aan het Oase Netwerk en de daarin participerende organisaties, om zo het Netwerk bekendheid te geven.

Komend jaar:

De verankering van Oase binnen het Oase Netwerk zal veel aandacht krijgen. Als verbindende factor binnen het Netwerk, maar ook ter versterking en draagvlakvergroting voor Oase zelf.

Promotie/Activiteiten

Er zijn geen bijzondere promotieactiviteiten geweest, wel worden nieuwe nummers aangekondigd op Facebook. Ook wordt Oase in diverse nieuwsbrieven (o.a. Cruydthoeck) regelmatig genoemd. Promotie is aandachtspunt voor komend jaar!

Overige inkomsten

Veel lezers laten hun waardering blijken door een extra donatie. In 2018 was dat 1295,-
De advertentie-inkomsten bedroegen in 2018: 4790,- (daarnaast nog open staand: 540,-, zou dus op 5330,- kunnen komen).

Elyseum

Op 17 en 18 februari vond het introductieweekend van de 7^e editie van de opleiding Ecologisch Hovenier plaats in Noordlaren (NIVON-huis). Een enthousiaste groep, zo bleek ook bij de portfoliogesprekken van 11 en 12 december. Wel enige afvallers wegens persoonlijke omstandigheden, zodat de cursus in 2019 begint met 14 deelnemers. Financieel gezien is daardoor minder ruimte voor 'extra's'.

2018 was ook het jaar dat onze contactpersoon bij TerraNext, Siebe Westendorp, met pensioen ging. We hebben vele jaren prima met hem samen gewerkt. Op 10 juli hebben we kennis gemaakt met zijn opvolger, Sarah Tinnevelt. De financiële administratie is nu 'in de cloud' en voor ons dus veel inzichtelijker als voorheen.

Vanaf editie VIII (start 2020) gaat er na 14 jaar Elyseum wel iets veranderen: Marcel Rekers gaat na deze editie niet meer verder als docent en Marianne en Willy stoppen dan met de begeleiding van de cursus (intake, introductieweekend, portfoliogesprekken, eindpresentatie). Opvolging zal vanuit Stichting Oase worden voorgesteld aan TerraNext. De eerste Vlaamse opleiding *Van Tuin tot Landschap, een ecologische visie* is in 2018 afgerond. Ook deze opleiding werd door de cursisten positief beoordeeld. Er bleek ook veel belangstelling te zijn voor een vervolg. Omdat het in Vlaanderen moeilijker bleek dan in Nederland om de inkomsten en uitgaven in balans te houden (mede veroorzaakt door het te kleine aantal deelnemers) zal de opleiding vanaf 2019 in een aangepaste vorm gaan plaatsvinden. Hier zijn in 2018 verschillende gesprekken over gevoerd tussen Stichting Oase en INVERDE. Midden juni was de cursusgroep 3 dagen in Nederland. Deze dagen zijn mede door Stichting Oase georganiseerd en begeleid: o.a. (fiets- en bus)excursies in Amsterdam (met Martin Melchers), busexcursies naar Amstelveen (met Hein Koningen) en Bloemendaal (Thijsses Hof, met Johan Görtemöller).

Groene Schoolpleinen project in Suriname

In 2018 is via de Twinning subsidieregeling een aanvraag ingediend door een samenwerkingsverband van Stichting Oase met een Surinaamse partner om ook in Suriname een impuls te geven aan de vergroening van schoolpleinen (met o.a. een pilotproject in Bersaba). De projectaanvraag werd afgewezen, maar zal in 2019 opnieuw in een aangepaste vorm worden ingediend.

Marianne van Lier en Willy Leufgen, 't Horntje, maart 2019